

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov JUDr. Aleny Prieceleovej a JUDr. Zdenky Kohútovej, v právnej veci žalobcu: **JUDr. I. Š.**, správca konkurznej podstaty úpadcu A., s. r. o., S., 980 01 Zvolen, G., 036 01 Martin, proti žalovanej: **JUDr. M. T.**, správkyňa konkurznej podstaty úpadcu D., a. s., ul. P., 974 01 Banská Bystrica, N., 026 01 Dolný Kubín, **o určenie pravosti pohľadávky 2 643 385,08 Sk s prísl.**, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 20. novembra 2006 č. k. 35Cbi/41/2004-186 v spojení s opravným uznesením zo dňa 29. decembra 2006 č. k. 35Cbi/41/2004-184, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 20. novembra 2006 č. k. 35Cbi/41/2004-186 v spojení s opravným uznesením zo dňa 29. decembra 2006 č. k. 35Cbi/41/2004-184 v napadnutej časti o určenie pravosti pohľadávky vo výške 480 649,-- Sk **m e n í** tak, že žalobu **z a m i e t a**.

Výrok o trovách prvostupňového konania mení tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu.

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanej 10 000,-- Sk náhrady trov odvolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozhodnutím určil, že pohľadávka žalobcu prihlásená v konkurznom konaní úpadcu D., a.s. v konkurze, P., 974 01 Banská Bystrica, IČO: X., vedenom na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 27K/203/2002, je vo výške 1 927 724,82 Sk nesporná. Vo zvyšku žalobu zamietol a žalovanej uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania 3 000,-- Sk.

Zistil, že žalobca si prihláškou konkurzného veriteľa zo dňa 01. 03. 2004 prihlásil v konkurznom konaní úpadcu D. a.s. pohľadávky v celkovej výške 209 383 334,40 Sk ako pohľadávky prvej triedy, bez práva na oddelené uspokojenie. Pozostávali z nárokov na zaplatenie kúpnych cien za predaj motorových vozidiel, nárokov na províziu z predaja, na zaplatenie spracovateľského poplatku za predaj vozidiel, nároku na zaplatenie ceny náhradných dielov a prác na motorovom vozidle, nároku na neuhradené mesačné splátky nájomného za zapožičanie predmetu zapožičania podľa zmlúv o zapožičaní a úrokov z omeškania 0,05 % denne za oneskorenú úhradu fakturovaných cien týchto dodávok, prác a výkonov. Žalovaná správkyňa konkurznej podstaty na prieskumnom pojednávaní dňa 26. 05. 2004 poprela prihlásené pohľadávky v rozsahu 65 190 872,-- Sk z dôvodov úhrady časti prihlásených pohľadávok a z dôvodu, že žalobca nepreukázal vykonanie fakturovaných prác a služieb. V priebehu konania na súde prvého stupňa sa vyjasnili sporné stanoviská účastníkov konania k väčšine pohľadávok uplatnených v tomto konaní a sporné zostali len stanoviská vo vzťahu k pohľadávke vo výške 333 900,-- Sk za neuhradenú faktúru č. 210246 a zodpovedajúcemu úroku z omeškania vo výške 146 749,-- Sk, vo vzťahu k ďalšej pohľadávke vo výške 6 150,-- Sk a úroku 3 711,50 Sk, k pohľadávke vo výške 10 652,-- Sk a úroku z omeškania vo výške 3 994,50 Sk, k pohľadávke vo výške 12 555,40 Sk a úroku z omeškania vo výške 4 256,30 Sk.

Súd prvého stupňa z vykonaných dôkazov dospel k záveru, že žalobca nepreukázal oprávnenosť spornej pohľadávke vo výške 6 150,-- Sk, 10 652,-- Sk a 12 555,40 Sk, pretože žalobca nepredložil doklady, z ktorých vyplývala oprávnenosť fakturácie uvedených súm a predmetné faktúry sa ani nenachádzajú v účtovníctve úpadcu A., s. r. o., preto žalobu o určenie pravosti týchto pohľadávok a im zodpovedajúcim uplatneným úrokom z omeškania,

zamietol. Ohľadom spornej pohľadávky vo výške 333 900,-- Sk vyfakturovanej faktúrou č. 210246 a prislúchajúceho úroku z omeškania vo výške 146 749,-- Sk, súd prvého stupňa dospel k záveru, že táto pohľadávka je nesporná, pretože žalovaná nepredložila dôkazy o svojom tvrdení, že došlo k duplicitnému vyfakturovaniu motorového vozidla Škoda Fabia Classic a následnému stornovaniu predmetnej faktúry č. 210246 na 333 900,-- Sk a nepreukázala ani stornovanie ďalšej faktúry č. 210234 na 365 890,-- Sk. Keďže faktúra č. 210246 na 333 900,-- Sk nebola stornovaná, mala byť uhradená. Navyše, predmetnými faktúrami ani nebola fakturovaná totožná suma, čo znamená, že tvrdenie žalovanej, že faktúra č. 210246 bola uhradená pod variabilným symbolom faktúry č. 210234, nemá opodstatnenie ani logiku, keďže faktúra č. 210234 bola stornovaná, a teda nemala byť uhrádzaná. Ak aj D., a.s., sumu vyfakturovanú faktúrou č. 210234, napriek stornu tejto faktúry, uhradil, pre A., s. r. o, vznikol na strane A., s. r. o., neoprávnený majetkový prospech, na vrátenie ktorého si mal D., a. s., uplatniť nárok. To však neznamená zánik povinnosti dlžníka D., a. s., uhradiť A., s. r. o., faktúru č. 210246.

Proti rozsudku podala odvolanie žalovaná, a to v tej časti, v ktorej súd prvého stupňa vyhovel žalobe a určil, že pohľadávka titulom faktúry č. 210246 za predaj osobného motorového vozidla Škoda Fabia Classic 1,4 44 kW vo výške 333 900,-- Sk a prislúchajúceho úroku z omeškania 146 749,-- Sk, je nesporná. Žalovaná tvrdí, že suma 333 900,-- Sk bola zaplatená, avšak pod variabilným symbolom pôvodnej faktúry č. 210234 dňa 13. 08. 2001. V ten istý deň došlo k vystaveniu faktúry č. 210234 na 365 890,-- Sk a zároveň k jej stornu a v ten istý deň bola vystavená faktúra č. 210246 na 333 900,-- Sk na ten istý predmet plnenia – osobné motorové vozidlo Škoda Fabia Classic 1,4 44 kW, teda došlo iba k zmene fakturovanej ceny motorového vozidla. Opätovným zaplatením sumy 333 900,-- Sk by bol predmet plnenia – osobné motorové vozidlo Škoda Fabia Classic 1,4 44 kW, zaplatený dvakrát. Z uvedeného vyplýva, že súd prvého stupňa nesprávne vyhodnotil dôkazy v rozsahu uplatnenej pohľadávky 333 900,-- Sk, ak žalobe v tejto časti vyhovel. Navrhuje preto, aby odvolací súd rozsudok zmenil tak, že v časti 333 900,-- Sk a prislúchajúceho úroku z omeškania 146 749,-- Sk, teda celkom v sume 480 649,-- Sk, žalobu zamietne.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej uviedol, že úpadca D., a. s., uhradil dňa 13. 08. 2001 na účet A., s. r. o., sumu 365 890,-- Sk, teda čiastku fakturovanú faktúrou č.

210234, a nie faktúru č. 210246. Označením variabilného symbolu číslom faktúry 210234 určil podľa § 330 Obchodného zákonníka, ktorý záväzok plní. Preto úhradou faktúry č. 210234 nezanikol záväzok uhradiť faktúru č. 210246, ktorú žalobca vedie v účtovnej evidencii úpadcu A., s. r. o. Navrhol preto potvrdiť rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti ako vecne správny.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) prejednal vec v rozsahu podľa § 212 ods. 1 O. s. p., na nariadenom pojednávaní podľa § 214 ods. 1 O. s. p., a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej je dôvodné.

Predmetom odvolacieho konania je posúdenie, či žalobcom uplatnené právo podľa § 23 ods. 2 Zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení zmien, podľa ktorého, konkurzní veritelia pohľadávok, ktoré zostali sporné čo do pravosti, výšky alebo poradia, môžu sa domáhať určenia svojho práva v lehote určenej súdom, je oprávnené. Veritelia musia žalobu podať na súde, ktorý vyhlásil konkurz proti všetkým, ktorí pohľadávku popreli, smú sa v nej dovolávať len právneho dôvodu a poradia uvedeného v prihláške alebo na prieskumnom pojednávaní a pohľadávku môžu uplatniť len do výšky uvedenej v prihláške alebo na prieskumnom pojednávaní.

V prejednávanej veci si žalobca uplatnil v konkurznom konaní úpadcu D., a. s., aj spornú pohľadávku 333 900,-- Sk titulom neuhradenej faktúry č. 210246, ktorou vyfakturoval úpadcovi kúpnu cenu za predaj motorového vozidla Škoda Fabia Classic 1,4 44 kW, číslo motora: 019202, číslo podvozku TMBPH16Y02336405 a sumu 146 749,-- Sk titulom úroku z omeškania vo výške 0,05 % denne za omeškanie s úhradou tejto faktúry od 11. 08. 2001 do vyhlásenia konkurzu dňa 08. 01. 2004. Uvedené vyplýva z prihlášky pohľadávky žalobcu z 01. 03. 2004. Právny dôvod prihlásenej pohľadávky s úrokom bol teda v prihláške určený nielen číslom faktúry, ale aj presnou špecifikáciou predávanej veci – motorového vozidla Škoda Fabia Classic. Túto pohľadávku žalovaná správkyňa konkurznej podstaty poprela z dôvodu, že cena za predmetné motorové vozidlo bola pre predávajúceho uhradená. Zo zhodného tvrdenia účastníkov konania a z bankového výpisu Prvej komunálnej banky Banská Bystrica zo dňa 13. 08. 2001 vyplýva, že D., a. s., uhradil pre A., s. r. o., dňa 13. 08. 2001 sumu 365 890,-- Sk, pričom skutočne ako variabilný symbol tejto platby uviedol 210234. Žalovaný v konaní preukázal predložením oboch faktúr, že žalobca mu predmetné

motorové vozidlo vyfakturoval dvakrát, a to faktúrou č. 210234 zo dňa 08. 08. 2001 na 365 890,--Sk a faktúrou č. 210246 z toho istého dňa 08. 08. 2001 na sumu 333 900,-- Sk. Na oboch faktúrach je presne špecifikovaný ten istý predmet fakturácie – cena za motorové vozidla Škoda Fabia Classic 1,4 44 kW č. auta: 410-448, číslo motora: 019202, číslo podvozku TMBPH16Y023336405. Z uvedeného vyplýva, že žalobca fakturoval pre žalovaného cenu jedného motorového vozidla dvomi faktúrami. Z týchto dvoch faktúr, žalovaný uhradil dňa 13. 08. 2001, teda v lehote splatnosti, vyššiu z dvoch fakturovaných cien za motorové vozidlo – 365 890,-- Sk, čím splnil svoj záväzok voči žalobcovi zaplatiť cenu odkúpeného motorového vozidla. To, že pri vystavovaní faktúr došlo k ich duplicitnému vystaveniu s rozdielnymi cenami a skutočnosť, že žalovaný pri úhrade ceny za predmetné motorové vozidlo uviedol pri bezhotovostnej bankovej úhrade nesprávny variabilný symbol, nemôže mať za následok to, aby bol povinný zaplatiť žalobcovi opätovne cenu motorového vozidla s uvedením správneho variabilného symbolu. Uvedené účtovné nejasnosti zaviniť sám žalobca tým, že vystavil na jeden predmet kúpy dve rozdielne faktúry. Nemôže sa preto v súdnom konaní úspešne domáhať určenia pravosti pohľadávky za odpredané motorové vozidlo vo výške 333 900,-- Sk, aj s úrokom z omeškania, ak žalovaný cenu tohto vozidla uhradil vo výške 365 890,-- Sk v lehote splatnosti.

Odvolací súd nepovažoval za dôvodné tvrdenie žalobcu vo vyjadrení k odvolaniu, že žalovaný označením variabilného symbolu číslom faktúry č. 210234 určil podľa § 330 Obchodného zákonníka, ktorý záväzok voči žalobcovi plní, pretože dispozitívne ustanovenie § 330 Obchodného zákonníka upravuje dôsledky započítania uskutočnených plnení z viacerých záväzkov dlžníka voči veriteľovi. V prejednávanej veci však žalovaný nemal voči žalobcovi viac záväzkov na zaplatenie ceny za jeden predmet plnenia. Žalovaný mal povinnosť zaplatiť cenu predmetného motorového vozidla iba raz, čo aj urobil, čím splnil svoj záväzok voči žalobcovi ako veriteľovi z titulu zaplatenia kúpnej ceny za predané konkrétne špecifikované motorové vozidlo.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozsudok v napadnutej časti o určenie pravosti pohľadávky 333 900,-- Sk a úrokom z omeškania 146 749,-- Sk, spolu vo výške 480 649,-- Sk zmenil podľa § 220 O. s. p. tak, že v tejto časti žalobu ako nedôvodnú zamietol.

Pretože odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa, rozhodoval znova aj o trovách konania na súde prvého stupňa (§ 224 ods. 2 O. s. p.) a rozhodol tak, že podľa

§ 142 ods. 2 O. s. p. vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá na náhradu trov právo, pretože žalobca mal v konaní úspech len čiastočný – úspech o určenie pravosti pohľadávky v rozsahu 1 447 075,-- Sk a neúspech 1 196 310,-- Sk z celkovej žalovanej pohľadávky 2 643 385,-- Sk, pričom jeho trovy na súde prvého stupňa boli iba zo zaplateného súdneho poplatku za návrh 3 000,-- Sk.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. v spojení s ustanovením § 224 ods. 1 O. s. p. tak, že žalovanej, ktorá mala v odvolacom konaní plný úspech, priznal náhradu trov vo výške 10 000,-- Sk za súdny poplatok za odvolanie. Na ich náhradu súd zaviazal neúspešného žalobcu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 10. septembra 2008

**JUDr. Zuzana Ď u r i š o v á, v. r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: M. B.